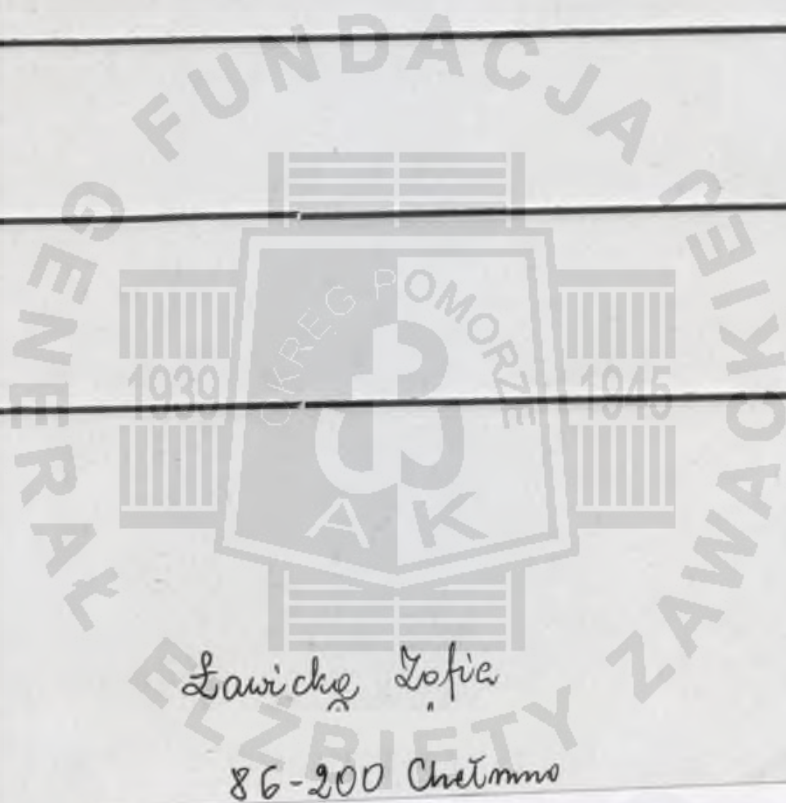

FUNDACJA GENERAL ELŻBIETY ZAWACKIEJ
Muzeum Pomorskie Armii Krajowej
oraz Wojskowej Sztandarowej
Foruń, ul. Podmurna 93, tel. 09-600 22 186
e-mail: fapak@wp.pl; www.zawacka.pl

11669

v114

21

Ławiche Zofia

86-200 Chetmno

poza Pom.

Wąbrzeźno Sandomierz

Bat. Chłop.

Szotach Zofia

zam. Ławicka

ps. „Ksantypa”

M-712/1669 Pom.

**SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI**

Sztybach Łofia.....

T: K-412/1669 Pom......

pozw. Pom. Wąbrzeźno - Sandomierz.....

I./1. Relacja *k. 3 s. 1-4*

I./2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące relatora *k. 2 s. 1-2*

I./3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relatora *k. 2 s. 1-3*

II. Materiały uzupełniające relację —

III./1. Materiały dotyczące rodziny relatora —

III./2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III./3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III./4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 —

III./5. Inne ...

IV. Korespondencja

.....

.....

.....

V. Nazwiskowe karty informacyjne *k. 3*

VI. Fotografie *dwadździeś fotografii*

1/1. Relacja - Szlach Łofia sam. Sawicki:

1. Życiorys - relacja z 1.02. 1978, mpis
kserokop.

k. 1 s. 1-2

2. Życiorys - relacja z 2.01. 1999,
mpis, kop.

k. 2 s. 3-4

Zofia Ławicka "Ksantypa"

z domu Szalach.

Ż y c i o r y s .

Wpłynęło dnia 14.01.98
Ldz. 70/17/98

J- K-712/1669

Urodziłam się dnia 2 lutego 1924 roku w Wielkim Rychnowie, w rodzinie rolnika Franciszka Szalacha i żony Anny z domu Eljasz. Po ukończeniu szkoły podstawowej, zaczęłam chodzić do Szkoły Gospodarczej dla dziewcząt w Kowalewie Pomorskim. Wojna przerwała mi naukę. Ojciec mój, znany działacz społeczny, b. legionista spodziewał się każdej chwili aresztowania. Wyjechaliśmy całą rodziną w kieleckie-rodzinne strony matki i ojca. W czasie okupacji zdałam maturę w Pacanowie, przed Państw. Konspiracyjną Komisją Maturalną. Od 1.10.1940 roku zaczęłam pracować w Spółdzielni Rolniczo-Handlowej w Pacanowie, gdyż rodzice oprócz mnie mieli jeszcze ośmioro dzieci na utrzymaniu.

Ojciec mój, stary działacz chłopski "Zaraniarz" i b. legionista, od samego początku zaczął działać w konspiracji. Był przewodniczącym trójki gminnej BCH w Pacanowie. Od 1942 roku ja i dwie moje starsze siostry zaczęłyśmy pracę w szeregach BCH. Organizowaliśmy kursy sanitarne, oraz pisanie i kolportaż prasy podziemnej. Awansowałam na komendantkę Oddziałów żeńskich BCH na gminę Pacanów. Funkcję tę pełniłam do rozwiązania działalności BCH, tj. do końca 1944 roku. Miałam pseudonim "Ksantypa". Ojciec "Szary". Brałam wraz z siostrami udział w walkach zbrojnych, jako sanitariuszki, m. innymi w Batwie pod Słupią, oraz wspólnie z Armią Czerwoną w wyzwolaniu powiatu Stopnickiego na przyczółku sandomierskim.

Za moją działalność w BCH. otrzymałam odznaczenia:

Krzyż Partyzancki, Medal Zwycięstwa i Wolności, oraz Odznakę Grunwaldzką. Mianowano mnie do stopnia plutonowego Wojska Polskiego. Ojciec za swoją działalność otrzymał rentę specjalną. W roku 1945 wyszłam z mężem za towarzysza z partyzantki, po jego powrocie po zakończeniu wojny.

I tak związałam mój los z por. rez. Tadeuszem Ławickim "Korybutem".

3/1/2

Odbył on po zakończeniu działań partyzanckich cały szlak I Armii w szeregach I Armii Ludowego Wojska Polskiego, jako dowca I kompanji 18 p piechoty, od Lublina do Berlina, w stopniu porucznika.

W 1946 roku przysłała na świat córka-Danuta. Pełniłam obowiązki członka Zarządu Powiatowego ZBoWiD od 1949 roku, oraz podejmowałam pracę w Miejskiej i Powiatowej Bibliotece. Na skutek utraconego w czasie okupa zdrowia, byłam często zwalniana z pracy na skutek stałych zachorowań i operacji. Nie było po wojnie lekarstw i takiej opieki jak dzisiaj.

W roku 1966 pełniłam obowiązki przewodniczącej Zw. Zaw. Odziału w Chełmnie przy Bibliotece Powiatowej i Miejskiej. W szeregu Zjednoczonego Stowarzyszenia Ludowego weszłam w 1968 roku/Koło Nauczycieli.

Ze względu na zdrowie od roku 1973 przechodzę na rentę cywilną, chorobową. Nigdy nie mogłam pracować na całym etacie. Dlatego renta moja wynosiła zaledwie 900 zł. Dzięki Ustawie z 29 maja 1974 roku otrzymałam rentę inwalidy wojennego. Obecnie staram się o połowę emerytury.

Mam II grupę. Społecznie pracuję w Komisji Historycznej ZBoWiD-Koło w Chełmnie. Od dnia 1.02.1978 wstąpiłam do Związku Inwalidów Wojennych w Chełmnie.

Chełmno, dnia 1.02.1978r.

Zofia Sawicka

Zofia Ławiecka ps. "Ksantypa "

86-200 Chełmno ul. Młyńska 4 m 4.

Telefon 86-16-71

Ż Y C I O R Y S .

Urodziłam się 2 lutego 1924 roku w Wielkim Rychnowie, powiat Wąbrzeźne w rodzinie rolnika Franciszka Szałacha i jego żony Anny. Po ukończeniu szkoły podstawowej, zaczęłam chodzić do Szkoły Gospodarstwa Wiejskiego w Kowalewie Pomorskim. Wojna w 1939 roku przerwała mi naukę. Z chwilą zajęcia kraju przez Niemców - ojciec mój, legionista i działacz ludowy obawiał się aresztowania. Wysiedlono naszą całą rodzinę /dziewięćorga dzieci/ w rodzinne strony ojca, w kieleckie. Tam ukończyłam naukę i zdałam maturę w tajnym nauczaniu w Pacanowie, przed Państwową Komisją Konspiracyjną. Od 1.I.1940 roku pracowałam jako pomoc biurowa w Spółdzielni Rolniczo-Handlowej w Pacanowie.

Ojciec mój, działacz chłopski "zaraniarz" i b. legionista od samego początku zaczął działać w konspiracji. Wybrano go na przewodniczącego "trójki" gminnej BCH w Pacanowie. Od 1942 roku, ja oraz dwie starsze siostry Bogusława i Janina zaczęłyśmy pracę w Batalionach Chłopskich. Zaprzysiężona zostałam przez Felicję Dalach ze Zborowa - otrzymując pseudonim "Ksantypa". W krótkim czasie zostałam mianowana komendantką oddziałów żeńskich na gminę Pacanów. Organizowałam kursy sanitarne, w okolicznych wsiach, utrzymując kontakt z Joanną Bednarską-Pawlinową, oraz Marią Kowalską działaczkami LZK w powiecie stopnickim. Kolportowałam gazetki i prasę podziemną, którą dostarczał mi Stanisław Zachara z Żabca. Brałam udział w dywersjach i sabotażach, oraz w walce pod Słupią w dniu 2 sierpnia 1944 roku. W czasie tej walki prowadziłam punkt opatrunkowy w domu naszym nad jeziorem Trzos. Ojciec mój, wyniósł z pola walki zabitego komendanta powiatowego BCH - Jana Sowę, pseudo "Grot". Brałam udział w wyzwoleniu terenów Stopnicy, Buska z okupacji hitlerowskiej. Przeżyłyśmy trudne chwile na przyczółku sandomierskim po rozwiązaniu konspiracji, w której pozostałam do 12.12.1945 r.

3/1/14

Moja praca w konspiracji ,obejmowała teren gminy Pacanów powiatu ...
Stopnickiego./obwód/.Po wojnie wyszłam za mąż za Tadeusza Ławickiego
z którym współpracowałam w konspiracji.Wstąpiłam do ZBoWiDu w 1949
roku.Po wojnie chorowałam/resekcja płuc/ na skutek wojennych przeżyć.
Mogłam pracować na pół etatu,z przerwami na pobyt w szpitalach i sanato-
toriach.O 1968 roku jestem członkiem ZSL.W roku 1973 przeszłam na
rentę,otrzymujac rentę inwalidy wojennego II grupy. Pracowałam spo-
łecznie w Związku Inwalidów Wojennych i w Kole nauczycieli w ZBoWiD,
i Komisji do spraw Kobiet. Pełniłam obowiązki kuratora społecznego
dla nieletnich przy Sądzie Rejonowym w Grudziądzu i Chełmnie .
W ogłoszonym konkursie przez Zarząd Wojewódzki ZIW w Toruniu na prze-
życia wojenne-zajęłam III miejsce. W roku 1973 rozkazem personalnym n
1 Szefa Wojewódzkiego Sztabu Wojskowego mianowana zostałam na stopień
plutonowego W.P.

Posiadane odznaczenia:

Krzyż Partyzancki uchwała R.P. 20.4.1961

Krzyż Kawalerski Odrodzenia Polski U.R.P. 8.09.1983r

Odnaka Grunwaldzka N.D.WP. 1960 r.

Legitymacja Członka Honorowego ZIW 29.X.1982r.

legitymacja ³⁹240/92 Odznaki Żołnierzy A.K b.Okęgu Radomsko-Kieleckiego

Medal Zwycięstwa i Wolności 25.10.1946r.

Chełmno,dnia 2.01.1993r.

Zofia Ławicka

1/2. Dokumenty - Szałach Łoŕia sam. Ławicki:

1. Zaświadczenie Ław. Kłosa z Bo Wi D
w Pacanowie z 2.03.1973 potwierdzające
służbę w Batalionach Ciepolskim,
mpis, kserokop. k. 1 s. 1

2. Zaświadczenie nr 090772 z Bo Wi D
Ław. Wej. w Toruniu z 30.03.1976
- dok. działalności kombatanckiej,
kserokop. oryg. k. 1 s. 2

Franciszka

ZWIĄZEK BOJOWNIKÓW
WOLNOŚCI I DEMOKRACJI
ZARZĄD KOŁA
w PACANOWIE
Rusko-Zd-61
1.dz. /73.

1/2/1
Pacanów, dnia 2 września 1973r.

Z a ś w i a d c z e n i e .
=====

Zarząd Koła ZBoWiD w Pacanowie stwierdza że Zofia Szalach obecnie Ławicka, córka Franciszka i Anny, urodzona w Wielkim Rychnowie pow. Wąbrzeźno 22 lutego 1924 roku była w czasie okupacji na terenie Pacanowa komendantką oddziałów żeńskich Batalionów Chłopskich na gminę Pacanów. Ojciec Jej Franciszek Szalach był przewodniczącym gminnej trójki "Roche". W bitwie pod Słupią w domu ich był punkt opatrunkowy dla rannych żołnierzy BCH. Miała pseudonim "Ksenty-
pa".

Sekretarz.

Marian Lewiński
/ Lewiński Marian /

Prezes .

Wieczorek
/Wieczorek Antoni/

Toruniu

ZASWIADCZENIE № 090772

Zarząd Wojewódzki Związku Bojowników o Wolność i Demokrację stwierdza, że
Obywatel [ka] **Lawicka Zofia**

[imię i nazwisko]
syn [córka] **Franciszek i Anna** urodzony [a] **2 luty**
1924 w **Rychnowo**
[dzień, miesiąc, rok] [miejsowość]

zamieszkały [a] w **Chełmno ul. M. Buczka 4 m, 4**

— jest członkiem zwyczajnym ZBoWiD, nr legitymacji * **048933**

— odpowiada warunkom uprawniającym do członkostwa ZBoWiD *

Zaświadczenie jest dokumentem stwierdzającym prawo do korzystania ze świadczeń określonych w Ustawie z dnia 23 października 1975 r. „o dalszym zwiększeniu świadczeń dla kombatanów i więźniów obozów koncentracyjnych”, [Dz. U. Nr 34, poz. 186].

Jednocześnie stwierdza się, że w rozumieniu przepisów art. 8 tej Ustawy do okresu zatrudnienia wymienionemu [nej] zalicza się następujące okresy działalności kombatanckiej oraz okresy uwięzienia w hitlerowskich obozach koncentracyjnych:

od 2.2.1942 do 25.12.1945 udział w ruchu oporu

[rodzaj] działalności okres od — do)

Sekretarz Zarządu Wojewódzkiego

Adam Drygas
dr Adam Drygas

podpis Sekretarza Zarządu
Wojewódzkiego ZBoWiD
i pieczętka służbowa

pieczęć okrągła

Łącznie **3 lata 10 m-cy**
Prezes Zarządu Wojewódzkiego

Gabriel Wąsowicz
podpis Prezesa Zarządu
Wojewódzkiego ZBoWiD
i pieczętka służbowa

Toruń

dnia

30.3.

6 roku

1/3. Inne materiały dokumentacyjne -
- Sztach Łofia sam. Sawiche:

1. Deklaracja - zgłoszenie własności
w Stow. Lotniczy Armii Krajowej z
14.05.1980, kserokop. oryg. k. 1 s. 1-2
2. Karta ewidencyjne stonka
ŚZŁAK Okr. Toruń, Koto Chetmno,
kserokop. oryg. k. 1 s. 3

1/3/11

Okręg... Topuń ... koto, Środawisko ...
..... Chotimno

X-6

DEKLARACJA

Zgłaszam uczestnictwo w Stowarzyszeniu Żołnierzy Armii Krajowej i zobowiązuję się do przestrzegania Statutu Stowarzyszenia.

data... 11 V 1990 ... Zofia Ławicka ... Zofia Ławicka

adres... 86-200 Chotimno / imię i nazwisko /
ul. X: Buzoka 4/4 /peczęć/

telefon... 86-16-71

ARKUSZ EWIDENCYJNY

1. Nazwisko i imię... ŁAWICKA ZOFIA

/ literami drukowanymi

2. Oko matki nazwisko panieńskie... Szatach

3. Data i miejsce urodzenia... 2 lut. 1924 r. W. Rydzanowo

4. Imiona rodziców... Fraciszek - Anna

5. Pseudonimy... Ksautypa u

6. Data wstąpienia do :

a. SZP... Bataliony płuczkie

b. ZWZ-AK... napółkwa

c. Organizacje sepolone, podporządkowane, współdziałające...
napółkwa samopomoc w 1944 roku

7. Przydział organizacyjny... grupa Pasasów, nój. Wielcelec. Od 2 II 1942 - 25 XII 1944 Batalion płuczkie - rezerwa oddziału żachil. Schodzenie utrakiewny - udział w bitwie pod Stupie. (Stupie).

/ nr. okręg, inspektorat, obwód, rejon, placówka, oddział, pluton, kompania, batalion, pułk, brygada, dywizja lub inny rodzaj działalności /

8. Odznaczenia uzyskane w AK... żadne

/ nr. leg. i data wystawienia, przez kogo nadane /

1/3/2

9. Inne odznaczenia *stopień plutonowego W.P. Suwałki województwo II gub. Krzyż. Kawaler. Odrodzenia, Krzyż Partyzancki, Medal Waleczności, odznaki Sokoła, medal Waleczności*

/ nr leg. i data wystawienia, przez kogo nadane /

10. Przebieg służby /czasokres, nazwa, funkcja/:

- a. do 1939r. *Województwo - Trziszka - Ławceniowa - Polakowa - Komelowo - Pawłowski*
- b. SZP, ZWZ-AK *Batalion Chłopski 2 II 1942 - 25 X 1944. Szereg w Komendzie Stojnica - Komenda oddziału z siedzibą w Białymostku. woj. z. Ak. / bitwa pod Suwałkami - Komenda*
- c. P.S.Z. na Zachodzie

11. Karta Kombatantska /nr, data wystawienia, przez kogo wydana/

Nr 090772 Tomii 30.3.1946. Zarząd Wojewódzki ZBoWiZ Tomii

12. Represjonowany / rodzaj / :

- a. 1.IX.1939r. - 15.I. 1945r. *uwieczniona z rodziną w 1939r. z Kowalewa Pawłowskiego w Kiedlinie*
- b. Po 15.I.1945r.

Wiarygodność powyższych danych potwierdzam podpisem

Zofia Ławicka

KOMISJA WERYFIKACYJNA

/ Koła, Środowiska /

Potwierdza się dane z niniejszej deklaracji i posiadanie do uzyskania uprawnień członkowskich Stowarzyszenia Żołnierzy Armii Krajowej

T. Kowalski 23.05.90

/ miejscowość, data /

Nazwisko i imię	1. <i>J. G. Z.</i>
pseudonim	2. <i>R. Głuchowski</i>
	3. <i>F. Kowalski</i>

Przyjęty w poczet członków zwyczajnych Stowarzyszenia Żołnierzy Armii Krajowej

T. Kowalski 23.05.1990

/ nr ewidencyjny, miejscowość, data /

ZARZĄD OKREGU

Nazwisko i imię	1. <i>J. G. Z.</i>
pseudonim	2. <i>R. Głuchowski</i>
	3. <i>F. Kowalski</i>

A B C D E F G H I J K L L M N O P R S T U W Z

KARTA EWIDENCYJNA CZŁONKA ŚZZAK OKRĘG TORUŃ, KOŁO CHEŁMNO ^{01/3/3}

nazwisko i imię ŁAWICKA ZOFIA z domu Szalach				data i miejsce urodzenia 2.luty 1924 Wielk.Rychnowo		pseudonim Ksantypa	
imię ojca - matki z domu Franciszek-Anna Eliasz			stan cywilny mężatka	wykształcenie średnie		zawód bibliotekarka	
miejsce zamieszkania 86-200 Chełmno ul.Młyńska 4 m 4				telefon 86-16-71		Odznaczenia	
						rodzaj	data nadania
działalność w AK: od - do, zaprzysiężony przez. Okręg - Inspektorat - Garnizon - Obwód - Placówka - Oddział Partyzancki, <i>Belu</i> inna działalność bojowa Od 2.02.1942-12.12.1945 Bataliony						Krzyż. Partyz.	20.IV.1961
Zap."Szary" Franciszek Szalach						Odzn.Grunwal	1960
Chłopskie.Komendantka oddz.żeńskich na gminę Paca-						Krzyż.Kawaler	28.IX.1983
nów.Obwód Stopnica.Akcje bojowe m.in.pod Słupią						Zasł.Dz.ZIW	29.X.1982
Stopień wojskowy nadany przez				Legitymacja ŚZZAK		Odznaka "Jodła" 1992r	
WP	AK	LWP	PSZ	nr	data wydania		
			plutonowy				
Uprawnienia kombatanta				Pełnione funkcje ŚZZAK		Represjonowany	
SoWiD -ZIW 046163 22.11.50							
ŚZZAK 027599.1.02.1978						rewizje U.B.	
Skreślenie członkowstwa							

T: K-712/1669 Pom.

poze Pom.

Syāach Lofia

✓ Warty informacyjne
ls. 3

Szafał Łofia 1
zam. Ławicko

9000 Pom.
B Ch 1

Urodz. 2.02.1924 r. we wsi Kiełce Rychno
pow. Hajnówka, córka Franciszka i Anny
z d. Eliasz, rodzina rolnicza. Do wojny była
uczeńnicą gimn. w Toruniu. W 1940 r. wy-
siedlono z wsi, rodzina do Pałenowa
pow. Stąporków woj. kielecki. Ukończyła w
Pałenowie szkołę mody - w 1944 r. wyjechała
melirę, pracowała w Spółdzielni Rolniczo-
-handlowej.

HMM-95

Pozne Pom.
BCh
2

Szatara Zofia 2
nam. tamicka

Wolnyrret qanceta, subokuni
nawit.

W latach 1942-1944 r. pełniła obowiązki
gminnej kmdtki Oddziałów Żeńskich
Batalionów Chłopskich w Pałenomie,
ps "Kłanypa". Do BCh należała od
1941- do 1945 r. Ujemniła się w 1945 r.
w postawieniu MO w Pałenomie. Od 1957 r.
pracuje w PZH. Bibl. Publ. w Ujemnie, Wro-
nlinie 256.

źródło: A 2 KR P Toruni, T. 1; tamicka
Z. 1 nr 62812

HMM-95

Szwach
a. Ławicka Lofia
c. Franciszka

poze Pom.
Okr. Redow-
-Kielce
3

nr. 2. 02. 1924 Rychnowo;
konspir. - 02. 1942 - 12. 1944
(Stopnice)

rob. lista członków Św. Zw. ZFK
Okr. Tomii s. 47; t. problem.
"org. kombatanckie"

RR. III/11

Szotach Zofia
- Łowicka

